KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2018/1101,

3. august 2018,

milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2271/96 (mis käsitleb kaitset kolmanda riigi vastuvõetud õigusaktide eksterritoriaalse kohaldamise mõju ja nendel õigusaktidel põhinevate või neist tulenevate meetmete eest) artikli 5 teise lõigu kohaldamise kriteeriumid

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. novembri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2271/96, mis käsitleb kaitset kolmanda riigi vastuvõetud õigusaktide eksterritoriaalse kohaldamise mõju ja nendel õigusaktidel põhinevate või neist tulenevate meetmete eest, ([1]) eriti selle artikli 5 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 2271/96 on ette nähtud kaitse teatavate kolmandate riikide vastuvõetud loetletud seaduste, määruste ja muude õigusaktide eksterritoriaalse kohaldamise ja nendel põhinevate või neist tulenevate meetmete ebaseadusliku mõju eest ning selle mõju tõrjumine, kui niisugune kohaldamine mõjutab selliste kõnealuse määruse artiklis 11 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute huve, kes tegelevad rahvusvahelise kaubandusega ja/või on seotud kapitali liikumise ning sellega seonduva äritegevusega liidu ja kolmandate riikide vahel.

(2) Määruses (EÜ) nr 2271/96 tunnistatakse, et selliste seaduste, määruste ja muude õigusaktide eksterritoriaalse kohaldamisega rikutakse rahvusvahelist õigust.

(3) Määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 esimese lõigu kohaselt ei või ükski kõnealuse määruse artiklis 11 osutatud isik vahetult ega oma tütarettevõtja või muu vahendusisiku kaudu tegutsedes või tahtlikult tegutsemata jättes järgida mingeid nõudeid ega keelde, sealhulgas ühenduseväliste kohtute nõudeid, mis põhinevad kõnealustel seadustel või neil põhinevatel või neist tulenevatel toimingutel.

(4) Siiski võivad määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teise lõigu kohaselt kõnealuse määruse artiklis 11 osutatud isikud taotleda komisjonilt luba kõnealust nõuet või keeldu täielikult või osaliselt järgida, juhul kui mittejärgimine kahjustaks tõsiselt nende või liidu huve.

(5) Selleks et tagada õiguskindlus ja määruse (EÜ) nr 2271/96 tulemuslik rakendamine ja võttes samal ajal teatavate nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude korral arvesse riski tekitada tõsist kahju kõnealuse määruse artiklis 11 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute huvidele, on vaja sätestada määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teise lõigu rakendamise kriteeriumid.

(6) Kuna komisjoni ülesanne on teha järelevalvet liidu õiguse, sealhulgas määruse (EÜ) nr 2271/96 ühetaolise kohaldamise üle, jälgib komisjon tähelepanelikult käesoleva määruse kohaldamist ja võtab vastu selle rakendamise hindamise tulemuste kohaselt vajalikke muudatusi.

(7) Sätestada tuleks ka peamised menetlusetapid, mis tuleb läbida, kui komisjonile on esitatud taotlus saada luba kõnealust nõuet või keeldu täielikult või osaliselt järgida.

(8) Füüsiliste isikute isikuandmete töötlemine käesoleva määruse alusel toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/679 ([2]) ning (EÜ) nr 45/2001 ([3]).

(9) Käesoleva määruse kohased taotlused peaksid käsitlema tegutsemist või tegutsemata jätmist, mis põhineb otseselt või kaudselt määruse (EÜ) nr 2271/96 lisas nimetatud seadustel või neil põhinevatel või neist tulenevatel toimingutel või tuleneb nendest.

([1]) EÜT L 309, 29.11.1996, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

(10) Taotlust tuleks käsitleda võimalikult kiiresti.

(11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas eksterritoriaalse seadusandluse komitee arvamusega ja on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ([1]) kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teise lõigu kohaldamise kriteeriumid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „loetletud eksterritoriaalsed õigusaktid“ – määruse (EÜ) nr 2271/96 lisas nimetatud seadused, määrused ja muud õigusaktid, sealhulgas nendel põhinevad või neist tulenevad määrused ja muud õigusaktid;

b) „järgnevad meetmed“ – loetletud eksterritoriaalsetel õigusaktidel põhinevad või neist tulenevad meetmed;

c) „mittejärgimine“ – otsese tegevuse või tahtliku tegutsemata jätmise tulemusel sellise nõude või keelu, sealhulgas liiduvälise kohtu nõude mittejärgimine, mis otseselt või kaudselt põhineb loetletud eksterritoriaalsetel õigusaktidel või järgnevatel meetmetel või tuleneb nendest;

d) „kaitstud huvid“ – iga määruse (EÜ) nr 2271/96 artiklis 11 osutatud isiku huvi, liidu huvi või mõlema huvi;

e) „taotleja“ – määruse (EÜ) nr 2271/96 artiklis 11 osutatud isik, kes on esitanud määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teises lõigus osutatud taotluse.

Artikkel 3

Taotluste esitamine

1. Määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teises lõigus osutatud loa taotlused tuleb esitada kirjalikult järgmisel aadressil:

European Commission
Service for Foreign Policy Instruments
EEAS 07/99
B-1049 Bruxelles/Brussel, Belgique/België
EC-AUTHORISATIONS-BLOCKING-REG@ec.europa.eu

2. Taotluses tuleb märkida taotleja nimi ja kontaktandmed, loetletud eksterritoriaalse õigusakti täpne säte või asjaomane järgnev meede ning selles tuleb kirjeldada taotletava loa ulatust ning mittejärgimisest tulenevat võimalikku kahju.

3. Taotleja peab oma taotluses esitama piisavalt tõendeid selle kohta, et mittejärgimine kahjustaks tõsiselt vähemalt üht kaitstud huvi.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

4. Komisjon võib vajaduse korral küsida taotlejalt lisatõendeid, mis tuleb esitada komisjoni kindlaksmääratud mõistliku aja jooksul.

5. Komisjon teatab taotlusest eksterritoriaalse seadusandluse komiteele viivitamata pärast selle kättesaamist.

Artikkel 4

Taotluste hindamine

Kui komisjon hindab, kas võib tekkida tõsine kahju määruse (EÜ) nr 2271/96 artikli 5 teises lõigus osutatud kaitstud huvidele, võtab ta vajaduse korral arvesse muu hulgas järgmisi mittekumuleeruvaid kriteeriume:

a) kas kaitstud huvi võib seda ähvardava kahju konteksti, laadi ja allika põhjal olla konkreetselt ohus;

b) kas see kolmas riik, kust loetletud eksterritoriaalne õigusakt pärineb, on taotleja suhtes algatanud haldus- või kohtuliku uurimise, mis veel kestab, või kas selle kolmanda riigiga on sõlmitud eelnev kompromisskokkulepe;

c) kas on olemas märkimisväärne seos selle kolmanda riigiga, kust loetletud eksterritoriaalne õigusakt või järgnev meede pärineb, näiteks kas taotlejal on ema- või tütarettevõtjaid või kas sinna on kaasatud füüsilisi või juriidilisi isikuid, kes kuuluvad sellise kolmanda riigi esmasesse jurisdiktsiooni, kust loetletud eksterritoriaalne õigusakt või järgnev meede pärineb;

d) kas taotleja saaks mõistlikult võtta meetmeid kahju vältimiseks või leevendamiseks;

e) kahjulik mõju majandustegevusele, eelkõige see, kas taotlejale tekitataks olulist majanduslikku kahju, mis võib ohustada tema elujõulisust või tuua kaasa pankrotiriski;

f) kas taotleja tegutsemine muutuks ülemääraselt keeruliseks seetõttu, et kaovad olulised sisendid või ressursid, mida ei saa mõistlikult asendada;

g) kas taotleja õiguste kasutamine oleks märkimisväärselt pärsitud;

h) kas ohutus, turvalisus, inimeste elu ja tervise kaitse ning keskkonna kaitse võib olla ohus;

i) kas liidu võime viia ellu oma humanitaarabi-, arengu- ja kaubanduspoliitikat või järgida sisepoliitika välisaspekte võib olla ohus;

j) strateegiliste kaupade või teenuste tarnekindlus liidu või liikmesriigi piires või nende toomisel liitu või liikmesriiki ning nende nappuse ja tarnehäirete mõju;

k) mõju siseturule kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumise ning finants- ja majandusstabiilsuse ning liidu põhitaristute seisukohast;

l) kahju süsteemne mõju, eelkõige muudesse sektoritesse ülekanduv mõju;

m) mõju ühe või mitme liikmesriigi tööturule ja selle piiriülesed tagajärjed liidu sees;

n) muud asjakohased tegurid.

Artikkel 5

Taotluse tulemus

1. Kui komisjon leiab artiklis 4 osutatud hindamise tulemusel piisavalt tõendeid selle kohta, et mittejärgimine tekitaks kaitstud huvidele tõsist kahju, esitab ta eksterritoriaalse seadusandluse komiteele kiiresti otsuse eelnõu, milles nähakse ette asjakohased meetmed.

2. Kui komisjon ei leia artiklis 4 osutatud hindamise tulemusel piisavalt tõendeid selle kohta, et mittejärgimine tekitaks kaitstud huvidele tõsist kahju, esitab ta eksterritoriaalse seadusandluse komiteele otsuse eelnõu, milles nähakse ette taotluse tagasilükkamine.

3. Komisjon teeb lõpliku otsus taotlejale viivitamata teatavaks.

Artikkel 6

Andmetöötlus

1. Käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks töötleb komisjon isikuandmeid.

2. Mis tahes isikuandmete töötlemine peab toimuma kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EÜ) nr 45/2001.

3. Selleks et tagada asjaomaste füüsiliste isikute võimalus kasutada määrusest (EÜ) nr 45/2001 tulenevaid õigusi, nimetatakse välispoliitika vahendite talitus käesoleva määruse kohaldamisel komisjoni vastutavaks töötlejaks määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 punkti d tähenduses.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. august 2018

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER